

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Україна, 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

№ 55-11/19

14 листопада 2019 року

11/10-851(217888)
15.11.2019

Голові Верховної Ради України
РАЗУМКОВУ Д. О.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ в порядку статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України»

*щодо проведення службового розслідування
стосовно посадових осіб Апарату
Верховної Ради України та приведення
у відповідність із законом правового статусу
Апарату Верховної Ради України як юридичної особи
та розпорядника бюджетних коштів*

Шановний Дмитре Олександровичу!

Відповідно до пункту 18 Додатку «Предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» до Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня 2019 року № 19-IX до предмету відання Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (надалі – Комітет) належить зокрема організація роботи Верховної Ради України та контроль за виконанням її апаратом функцій із забезпечення діяльності Верховної Ради України та її органів; кошторис Верховної Ради України.

На засіданні Комітету у середу, 13 листопада 2019 року, внаслідок включення до порядку денного у середу, 13 листопада 2019 року, додаткового питання було винесено на розгляд доопрацьований проект кошторису Верховної Ради України на 2020 рік.

Лист за підписом Керівника Апарату Верховної Ради України Штучного В.В. від 12 листопада 2019 року № 15/11-1969 (213971), яким надіслано доопрацьований проект кошторису Верховної Ради України на

2020 рік, надійшов до Комітету 12 листопада 2019 року о 17.55, за 5 хвилин до завершення робочого дня.

Народним депутатам України – членам Комітету доопрацьований проект кошторису Верховної Ради України на 2020 рік був надісланий для ознайомлення та аналізу 13 листопада 2019 року, у день засідання Комітету.

Зауважу, що Комітет на своєму засіданні 9 жовтня 2019 року (протокол № 10) попередньо розглянув пропозиції Управління справами Апарату Верховної Ради України щодо проекту кошторису Верховної Ради України на 2020 рік та зазначив про доцільність надання додаткового обґрунтування щодо окремих видатків кошторису Верховної Ради України, зокрема, видатків розвитку (на підставі їх низького рівня виконання у поточному бюджетному періоді), про які зазначалося як про додаткову потребу в коштах у пояснювальній записці до проекту кошторису Верховної Ради України на 2020 рік, та які мали би враховувати Бюджетні висновки Верховної Ради України, схвалені Постановою Верховної Ради України «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України на 2020 рік» від 18.10.2019 № 215-IX.

Обсяг видатків загального фонду Державного бюджету України для головного розпорядника бюджетних коштів – Апарату Верховної Ради України, передбачений підготовленим до другого читання Кабінетом Міністрів України проектом Закону про Державний бюджет України на 2020 рік, збільшився у порівнянні з показниками законопроекту, що розглядався Верховною Радою України у першому читанні, з 1967045,7 тис. грн. до 2001080,7 тис. грн. Однак на засіданні Комітету з боку відповідальних працівників Апарату Верховної Ради України не було надано чіткого обґрунтування запропонованих обсягів видатків. І це при тому, що Президент України Володимир Зеленський доручив Кабінету Міністрів України зменшити витрати на діяльність органів влади на 10 відсотків, а Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук повідомив під час презентації підготовленого до другого читання законопроекту про зменшення «витрат на державу».

Відповідно до частини шостої статті 89 Регламенту Верховної Ради України законопроект є проект закону, постанови Верховної Ради України, які містять положення нормативного характеру. Отже, проект Постанови про кошторис Верховної Ради України на 2020 рік є законопроектом.

Організаційне забезпечення діяльності комітетів здійснюється Апаратом Верховної Ради України (стаття 10 Закону України «Про комітети Верховної Ради України»). Апарат Верховної Ради України забезпечує діяльність комітетів та інших органів Верховної Ради України, надає їм організаційно-інформаційну і консультативно-методичну допомогу в процесі розробки та опрацювання поданих на розгляд законопроектів (пункт 7 Положення про Апарат Верховної Ради України).

Враховуючи обставини надання проекту Постанови про кошторис Верховної Ради України на 2020 рік Комітету, є підстави стверджувати про неналежне організаційно-інформаційне забезпечення посадовими особами Апарату Верховної Ради України діяльності цього Комітету в процесі опрацювання даного законопроекту.

Зареєстровані у Верховній Раді України законопроекти, крім тих, що розглядаються Верховною Радою України за спеціальними процедурами, надаються народному депутату України шляхом розсилки на адресу електронної пошти на поштовому сервері Верховної Ради України інформаційного листа про реєстрацію законопроектів. Інформаційний лист про реєстрацію законопроектів надсилається народному депутату України на адресу електронної пошти на поштовому сервері Верховної Ради на початку робочого дня, наступного за днем направлення відповідного законопроекту до головного комітету (частини перша-друга статті 98 Регламенту Верховної Ради України).

Проект Постанови про кошторис Верховної Ради України на 2020 рік було надано народним депутатам України зранку у день його розгляду, що не дало можливості належним чином ознайомитися з його змістом. Такі дії посадових осіб Апарату Верховної Ради України порушують право народного депутата України брати участь у роботі над законопроектами, іншими актами Верховної Ради України, передбачене статтею 6 Закону України «Про статус народного депутата України».

Також слід зазначити, що проект Постанови про кошторис Верховної Ради України на 2020 рік не відповідає базовим принципам бюджетної системи, визначеним Бюджетним кодексом України. Так стаття 7 цього Кодексу передбачає, що бюджетна система України ґрунтується, зокрема на таких принципах:

принцип збалансованості – повноваження на здійснення витрат бюджету мають відповідати обсягу надходжень бюджету на відповідний бюджетний період;

принцип ефективності та результативності – при складанні та виконанні бюджетів усі учасники бюджетного процесу мають прагнути досягнення цілей, запланованих на основі національної системи цінностей і завдань інноваційного розвитку економіки, шляхом забезпечення якісного надання публічних послуг при залученні мінімального обсягу бюджетних коштів та досягнення максимального результату при використанні визначеного бюджетом обсягу коштів;

принцип справедливості і неупередженості – бюджетна система України будується на засадах справедливого і неупередженого розподілу суспільного багатства між громадянами.

Навряд чи збільшення обсягу фінансування Верховної Ради України та Апарату Верховної Ради України в умовах урізання видатків на соціальну,

освітню, медичну сферу є збалансованим. Так само існують сумніви, що збільшення видатків на Апарат Верховної Ради України та заробітні плати його посадових осіб сприятиме більш ефективній роботі парламенту та досягненні поставлених перед ним цілей.

Очевидно, що такий підхід порушує вимогу справедливого і неупередженого розподілу суспільного багатства між громадянами.

Крім того, позбавлення народних депутатів України можливості ознайомитися з проектом Постанови про кошторис Верховної Ради України на 2020 рік порушує передбачений статтею 7 Бюджетного кодексу принцип публічності та прозорості бюджетного процесу.

Хочу також наголосити про наявні порушення законодавства в частині правового статусу Апарату Верховної Ради України.

Так, відповідно до частини першої статті 78 Регламенту Верховної Ради України Голова Верховної Ради України на виконання повноважень, визначених Конституцією України, організовує роботу Апарату Верховної Ради України та здійснює контроль за його діяльністю, забезпечує розробку проекту кошторису Верховної Ради України на наступний рік. Перший заступник Голови Верховної Ради України за розподілом обов'язків організовує розробку проекту кошторису Верховної Ради України (частина друга статті 80 Регламенту Верховної Ради України).

Частиною 3 статті 7 Регламенту Верховної Ради України визначено, що Апарат Верховної Ради України діє на основі Положення про Апарат Верховної Ради, України, яке затверджується постановою Верховної Ради України. Однак Положення про Апарат Верховної Ради України затверджено розпорядженням Голови Верховної Ради України від 20.11.2014 № 734.

Пунктом 3 Постанови Верховної Ради України «Про структуру апарату Верховної Ради України» від 20.04.2000 № 1678-III визначено, що Апарат Верховної Ради України має статус юридичної особи.

Відповідно до норм Бюджетного кодексу України головним розпорядником бюджетних коштів є Апарат Верховної Ради України як бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена забезпечувати діяльність Верховної Ради України.

Однак Апарат Верховної Ради України не зареєстровано як юридичну особу публічного права, а реальним розпорядником бюджетних коштів Верховної Ради України фактично є Управління справами Апарату Верховної Ради України, що забезпечує фінансування діяльності Верховної Ради України та її Апарату відповідно до видатків, передбачених кошторисом витрат на реалізацію повноважень Верховної Ради України, готує проект кошторису Верховної Ради України (пункт 10 Положення про Апарат Верховної Ради України, затверджений розпорядженням Голови Верховної Ради України від 20.11.2014 № 734).

Пунктом 35 частини першої статті 85 Конституції України та частиною четвертою статті 7 Регламенту Верховної Ради України передбачено затвердження кошторису Верховної Ради України Верховною Радою України під час прийняття проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у другому читанні. Однак підготовка та внесення на розгляд Комітету проекту кошторису Верховної Ради України на 2020 рік має відбуватися відповідно до закону.

З огляду на наведене, керуючись статтею 15 Закону України «Про статус народного депутата України», статтями 224, 225 Регламенту Верховної Ради України, прошу:

1. Організувати роботу, пов'язану з приведенням у відповідність до норм Регламенту Верховної Ради України правового статусу Апарату Верховної Ради України як юридичної особи та розпорядника бюджетних коштів.

2. Провести службове розслідування стосовно посадових осіб Апарату Верховної Ради України за фактами, викладеними у депутатському запиті, та за його результатами вжити заходів реагування згідно із законодавством.

Про результати розгляду депутатського запиту прошу повідомити у термін, визначений Законом України «Про статус народного депутата України».

З повагою
Народний депутат України

А. В. Пузійчук